

**Základní škola, Znojmo, Václavské náměstí 8, příspěvková
organizace**

Václavské náměstí 133/8

Minimální preventivní program školy

Školní rok 2022 - 2023

Základní údaje

NÁZEV A ADRESA ŠKOLY	Základní škola, Znojmo, Václavské náměstí 8, příspěvková organizace Václavské náměstí 133/8 669 02 Znojmo
ŘEDITELKA ŠKOLY	Mgr. Renata Jahodová Tel: + 420 739 389 031 Email: podatelna@zsvaclavskenam.cz
ŠKOLNÍ PSYCHOLOG	Mgr. Eva Knebllová Email: eva.kneblova@zsvaclavskenam.cz
ŠKOLNÍ METODIK PREVENCE VN	Mgr. Radka Štolová Email: radka.stolova@zsvaclavskenam.cz
ŠKOLNÍ METODIK PREVENCE JP	Mgr. Petr Jandora Email: petr.jandora@zsvaclavskenam.cz
VÝCHOVNÝ PORADCE VN	Ing. Petra Maxová Email: petra.maxova@zsvaclavskenam.cz
VÝCHOVNÝ PORADCE JP	Mgr. Lenka Brdová Email: lenka.brdova@zsvaclavskenam.cz
KARIÉRNÍ PORADCE	Mgr. Pavel Dufek Email: pavel.dufek@zsvaclavskenam.cz

Minimální preventivní program vychází zejména z těchto předpisů pro oblast prevence rizikového chování u dětí a mládeže:

- *Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízení (č.j. MŠMT – 21149/2016)*
- *Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2016-2020 (MVČR)*
- *Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a mládeže (č.j. MŠMT – 21291/2010-28)*
- *Vyhláška MŠMT č. 197/2016 Sb. O poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních*
- *Zákon č.65/2017 Sb. o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek*
- *Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027 (MŠMT)*
- *Národní strategie protidrogové politiky na období 2019 -2027*
- *Zákon 561/2004 Sb. Školský zákon, ve znění pozdějších předpisů.*

1. ÚVOD

Minimální preventivní program (MMP) je dokument školy a je zaměřený především na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich sociální a osobnostní rozvoj a také rozvoj sociálně komunikativních dovedností. Tento dokument vychází z pokynu MŠMT, který mezi rizikové chování řadí užívání návykových látek jako jsou drogy, alkohol, kouření nebo virtuální drogy, dále zde najdeme gambling, kriminalitu, šikanu nebo jiné násilí, záškoláctví, rasismus, antisemitismus, intoleranci, xenofobii, kyberšikanu aj. Na realizaci minimálního preventivního programu se podílí nejen celý pedagogický sbor, ale také další instituce, které se zabývají prevencí rizikového chování.

Sociálně patologické jevy patří bezesporu mezi největší společenské problémy, proto je primární prevence velmi důležitá spolu se vzděláváním žáků. Tato prevence má za úkol předcházet těmto sociálně nežádoucím jevům a podpořit jejich odolnost vůči nim. Klíčovou roli zde hraje poskytování informací žákům a vedení diskuze na toto téma.

Cílem tohoto MMP je předcházení rizikovému chování u žáků ve spolupráci se zákonnými zástupci. V případě jejich zjištění je potřeba zamezit jejich dalšímu šíření, a to ve spolupráci nejen se zákonnými zástupci, ale také s dalšími institucemi. Nutné je pak společně formovat takovou osobnost žáka, která je schopná orientovat se v dané problematice vzhledem ke svému věku, ptát se, zkoumat ji, dělat vlastní rozhodnutí a být za ně zodpovědná a která bude zvládat základní sociální dovednosti. Mezi základní princip strategie prevence rizikového chování patří především výchova žáků ke zdravému životnímu stylu a osvojení si pozitivního sociálního chování. Hlavním cílem MMP je vytvoření a udržení optimálního sociálního klimatu ve škole. Součástí programu je také účast pedagogů na odborných školeních a vzdělávacích programech.

1.1. ZÁSADY

- Program je určen pro žáky školy v průběhu jejich školní docházky, tj. ve věku 6 – 15 let.
- Zahrnuje prevenci rizikového chování u dětí a mládeže v oblasti užívání legálních i ilegálních návykových látek, šikany, kriminality mládeže, záškoláctví, xenofobie a rasismu.
- Vyžaduje individuální přístup k řešení jednotlivých problémů.
- Vyžaduje specializovanou formu pomoci, a proto je třeba přímá spolupráce s rodinou a dalšími organizacemi (pedagogicko-psychologická poradna, policie, odbor sociálních věcí, OSPOD, ...)
- Preventivní program zasahuje výchovnou a naukovou složku vzdělávání během celého školního roku, směřuje k pozitivnímu ovlivnění klimatu tříd, k pozitivní změně motivace žáků a pedagogů a změnám vyučovacích metod.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola, Znojmo, Václavské nám. 8 je úplnou školou s 1. - 9. postupným ročníkem.

Základní škola se nachází ve dvou areálech, ty jsou od sebe vzdušnou čarou vzdáleny cca 2 km. Hlavní budova se nachází v centru města na Václavském náměstí, budova odloučeného pracoviště u Jubilejního parku.

Hlavní budova základní školy je umístěna v samotném historickém jádru města. V této budově se vzdělávají děti přípravné třídy a žáci od I. do IX. ročníku. Složení žáků zahrnuje většinou žáky s

potřebou podpůrných opatření, romské děti, děti z dětského domova a z nepodnětného prostředí. Tahle skutečnost hraje nemalou roli při plánování a stanovování cílů školy.

Budova odloučeného pracoviště je mimo centrum města, v blízkosti městského parku. Škola zde zabezpečuje výuku na I. stupni. I zde tvoří velkou skupinu žáků žáci s potřebou podpůrných opatření.

Škola se profiluje jako škola rodinného typu, jejíž velkou předností je nízký počet žáků ve třídách. Žáci jsou vedeni k empatii, rozvíjení smyslu pro odpovědnost, schopnosti překonávat překážky, rozvoji tvořivého myšlení, seberealizace a zdravého sebevědomí. Značná část aktivit školy vyplývá z pojetí školního vzdělávacího programu „Přírodou ke vzdělávání“.

Ve vzdělávacím programu jsou ve výuce zastoupeny bloky zaměřené na prevenci nežádoucího a rizikového chování. Prvky minimální prevence jsou rovněž zahrnuty ve školním řádu. Žákům, zákonným zástupcům i pedagogickému sboru jsou na škole k dispozici dvě výchovné poradkyně (jedna pro VN a jedna pro odloučené pracoviště JP), dva školní metodici prevence (jeden pro VN a jeden pro odloučené pracoviště JP), jeden kariérní poradce (pro obě pracoviště) a jeden školní psycholog (pro obě pracoviště). Ti jsou průběžně ve styku se všemi třídními učiteli, pomáhají jim při řešení výskytu rizikového chování u dětí a mládeže. Kromě toho zajišťují informační servis pedagogického sboru ve věci možnosti řešení, návodů, postupů a kontaktních informací příslušné sociální sítě.

2.1 ŠKOLNÍ ŘÁD

Je pravidelně vyhodnocován a doplňován dle požadavků bezpečnosti. Všichni žáci jsou s ním podrobně seznámeni na začátku školního roku. Zákonní zástupci jsou s tímto dokumentem detailně seznámeni na první společné třídní schůzce, zejména s problematikou zajištění bezpečnosti žáků a také s informacemi týkajícími se omlouvání a uvolňování žáků z vyučování. Výňatek ze školního řádu podepisují zákonní zástupci žáků i žáci na začátku školního roku.

3. VNĚJŠÍ INFORMATIVNÍ ZDROJE

- www.msmt.cz
- www.ppp-znojmo.cz
- www.podaneruce.cz
- <https://svp-mk-zn.webnode.cz/ksznojmo/>
- www.e-bezpeci.cz
- www.policie.cz
- www.znojmocity.cz/mestska-policie
- www.znojmocity.cz/oddeleni-socialne-pravni-ochrany-deti/

4. VNITŘNÍ INFORMAČNÍ ZDROJE

Odborná literatura zaměřena na prevenci šikany, užívání návykových látek, vedení třídnických hodin a další tištěné odborné materiály jsou k dispozici v kabinetě ŠPP. Informační nástěnné přehledy týkající se prevence jsou umístěny v přízemí školy a v prvním patře školy (budova VN), v přízemí (budova JP) je umístěna schránka důvěry, která je pravidelně kontrolována školními metodiky prevence.

Veškeré informace preventivního charakteru lze najít na webových stránkách školy v sekci Školní poradenské pracoviště.

5. MONITORING PŘEDCHOZÍHO ROKU

Výchovná komise ve školním roce 2021/2022 šetřila celkem 67 různých případů na VN (46 případů se týkalo neomluvené nebo vysoké absence, 19 nevhodného chování a neplnění školních povinností, 2 případy nevhodného chování na sociálních sítích) a 15 případů na JP (10 případů se týkalo vysoké absence, 3 nevhodného chování a dva případy patřily krádeži). K většině případů záškoláctví nebo časté neomluvené absence se pojí neplnění školních povinností, nízká školní výkonnost a mnohdy i nedostatečná socializace jednotlivce v kolektivu. Vypracováno bylo celkem 48 zpráv a posudků, které byly adresovány ve převážně Policii ČR a Městskému úřadu Znojmo, odboru sociálně právní ochrany dětí.

Výchovná komise pracuje ve stejném složení jako v loňské školním roce, tj. vedení školy, školní metodik prevence, výchovná poradkyně, třídní učitelé, popř., školní psychologka, zástupci OSPOD, SVP Labyrint a PPP Znojmo.

Díky nově vytvořenému přehlednému systému mapování absence (jmenné tabulky absence za třídu a měsíc) se nám daří úspěšně podchycovat záškoláctví a neobjasněnou absenci a v jisté míře i snižovat riziko tohoto jevu. Stále však narážíme na nezáměr ze strany zákonných zástupců. Vzhledem k našim omezeným možnostem a legislativnímu nesouladu s orgány činnými v této oblasti, je šance navázat příkladnou spoluprací se všemi zákonnými zástupci a zcela vymýtit tuto patologii prakticky nulová. Mnozí z rodičů často nereagují na opakované výzvy výchovné komise, jednájí podrážděně, případně se snaží absenci svého dítěte dodatečně nějak zaretušovat. Na druhé straně řada rodičů velmi efektivně spolupracuje, dokonce sami hledají zákonné možnosti odborné výchovné péče o své děti.

Příliš se nám nedaří snižovat výskyt nevhodného chování, slovního a občas i fyzického napadání mezi žáky. Zarážející je fakt, že se tento způsob jednání objevuje i u žáků prvního stupně. V některých třídách jsme se, pro opakované slovní napadání, a dokonce i fyzické útoky na pedagoga, rozhodli pro třídní intervence (v rámci třídnických hodin), které vedli školní psychologka a školní metodik prevence.

V rámci podpory přívětivého školního (třídního) klimatu se každoročně realizuje adaptační den pro všechny třídní kolektivy školy, který se koná první zářijový týden. U nově zřízených třídních kolektivů šestých ročníků při naplnění programu adaptačních dnů spolupracujeme s PPP Znojmo, SVP Labyrint a klubem Coolna Znojmo. Adaptační dny jsou výborným startem pro žáky samotné, ale i pro pedagogy, kteří tak získají počáteční poznatky o osobnostních kvalitách svých budoucích žáků. Jsou také výbornou platformou pro pozorování a následný rozbor chování žáků. Informace o žácích, jejich specifických potřebách, dovednostech a zájmech si pedagogové vzájemně předávají na společných poradách. S PPP Znojmo realizujeme poadaptační intervenci (listopad- prosinec), která je dobrým podkladem pro další budování správného třídního kolektivu.

I letos jsme využili nabídky Komplexního programu primární prevence, který vytvořilo pro potřeby znojemských škol město Znojmo. Jeho náplň zajišťují jednotlivé složky multidisciplinárního systému - Městská policie Znojmo, Charita, klub Coolna, OSPOD, Městské lesy Znojmo a Vězeňská služba Znojmo. Spolupracujeme především s městskou policií, OSPOD a Coolnou. Velmi dobrou zkušenost máme i s organizací Podané ruce Brno.

Osvědčily se nám i tzv. peer programy, které si v rámci tříd organizujeme sami. Žáci devátých ročníků se zapojují různými způsoby do vzdělávání dětí z přípravných tříd a žáků prvního stupně (pasování prvňáčků, výpomoc při sázení stromků, čtení pohádek, poslední zvonění apod.).

Pravidlem na naší škole jsou třídnické hodiny. Ty se konají každých 14 dní a jejich náplň je většinou odrazem aktuální situace ve třídě, škole, světě. Žáci mohou na třídnických hodinách prodiskutovat své postřehy, dotazy, přání či problémy s třídním učitelem, případně se školní psycholožkou, nebo chtějí-li zachovat anonymitu, mohou využít schránku důvěry umístěnou v budově školy. Každou připomínkou, problémem či dotazem se zabýváme.

Členové ŠPP pravidelně absolvují nejrůznější školení a využívají nabídky DVPP (pro školní metodiky prevence, školní psychology a speciální pedagogy). Minimální preventivní plán sestavují školní metodici obou pracovišť společně a vycházejí při něm ze závěrů a statistik předchozího školního roku.

5.1 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

Analýza problematiky rizikového chování žáků ve škole je důležitá pro zjištění aktuálního stavu, stanovení příčin rizikového chování a vytýčení cílů prevence. Ke zjištění současného stavu rizikového chování ve škole byly využity hodiny předmětů výchovného charakteru, především výchovy k občanství.

5.2 CO SE NÁM DAŘÍ – CO NÁS TĚŠÍ

- výskyt rizikového chování žáků se nám daří snižovat
- škola nabízí žákům dostatek volnočasových aktivit
- dodržujeme tradice školy při organizování akcí (sportovních, kulturních, zábavných)
- máme dobré fungující vztahy s mimoškolními institucemi v oblasti prevence a volného času
- do školních projektů se pravidelně zapojují všichni žáci
- besedy a přednášky týkající se rizikového chování dětí a mládeže
- rozšíření knihovny s publikacemi, které se týkají rizikového chování u dětí a mládeže a vedení třídnických hodin
- pořádání adaptačních pobytů žáků 1. a 6. tříd
- vést třídní intervence

5.3 CO SE NÁM NEDAŘÍ – CO NÁS TRÁPÍ

- někteří žáci pravidelně kouří mimo areál školy před začátkem nebo po skončení výuky
- někteří žáci páchají i mimo školní docházku trestnou činností, např. krádeže, fyzické napadení
- zvýšila se vulgarita žáků nejen k sobě samým, ale také k pedagogickým i nepedagogickým pracovníkům
- časté absence některých žáků
- špatná komunikace s některými zákonnými zástupci problémových žáků
- velmi nízká účast zákonných zástupců na třídních schůzkách a konzultacích na 2. stupni
- nízká motivace k výběru budoucího povolání (řada žáků nenastupuje k dalšímu vzdělávání)

5.4 Z ANALÝZY PRO NÁS VYPLÝVAJÍ TYTO ÚKOLY:

- pokračovat nadále ve všech aktivitách, které se nám osvědčily
- zlepšit spolupráci se zákonnými zástupci
- lépe využívat metody osobnostní a sociální výchovy
- častěji zařazovat do výuky průřezová témata týkající se rizikového chování dětí a mládeže
- častěji zařazovat třídnické hodiny mimo výuku

6. PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ PREVENCE

Na realizaci preventivního programu školy se podílejí všichni zaměstnanci školy.

Ředitelka školy Mgr. Renata Jahodová zodpovídá za realizaci preventivního programu, jedná se zákonnými zástupci žáků.

Školní metodici prevence Mgr. Radka Štolová a Mgr. Petr Jandora sestavují ve spolupráci s ostatními vyučujícími MPP, spolupracují s vedením školy, výchovnými poradkyněmi, kariérním poradcem, školní psycholožkou, třídními učiteli, ostatními pracovníky školy, PPP, okresní metodikou a dalšími organizacemi, institucemi a odborníky. Mapují výskyt rizikového chování ve škole, řeší ho, zajišťují a koordinují preventivní aktivity a programy prevence pro žáky, poskytují materiály a informace všem pedagogům k dané problematice. Spoluorganizují adaptační dny pro 1. a 6. ročníky. Ve spolupráci se školní psycholožkou provádějí depistáž třídních kolektivů, mapují zárodky rizikových jevů. Pokud se rizikové chování vyskytne ve třídě, informují pedagogičtí pracovníci o těchto případech metodiky prevence, ti následně vyhodnotí další postup řešení.

Výchovné poradkyně Ing. Petra Maxová a Mgr. Lenka Brdová evidují žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, pomáhají při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů, spolupracují se školní psycholožkou a řeší výchovné problémy žáků. Ve spolupráci s třídními učiteli věnují pozornost také nadaným a talentovaným žákům a navrhuje další péči o ně.

Školní psycholožka Mgr. Eva Kneblová koordinuje společně s metodikem prevence aktivity školy v oblasti prevence. Aktivně nabízí pedagogickým pracovníkům a žákům možnost poradit se o svých problémech. Zaměřuje se na žáky, kteří jsou ohroženi ve svém vývoji. Mapuje potíže žáka (osobnostní, rodinné, vztahové), náhlé i trvalé neúspěchy v učení, obtížnou komunikaci ve třídách. Paní psycholožka vede individuální konzultace s žáky, se zákonnými zástupci. Jedná se sociálním odborem. Konzultuje problémy s odbornými pracovišti – PPP, SPC, SVP, OSPOD aj. Společně se školní metodikem prevence provádí depistáž třídních kolektivů, mapuje zárodky rizikových jevů.

Kariérní poradce Mgr. Pavel Dufek poskytuje poradenskou činnost pro zákonné zástupce a žáky při volbě povolání (např. informace o jednotlivých typech škol, požadavcích a předpokladech přijetí), seznamuje žáky s organizací přijímacího řízení na středních školách a konzervatořích, provádí tisk a kontrolu přihlášek ke studiu, vydává žákům Zápisové lístky a vede jejich evidenci, poskytuje individuální konzultace pro žáky a jejich rodiče, vyhodnocuje výsledky přijímacího řízení.

Třídní učitel mapuje vztahy žáků v třídním kolektivu, řídí třídní dění a preventivní aktivity.

7. CÍLE PROGRAMU

7.1.DLOUHODOBÉ CÍLE

Žáci:

- pochopení významu a výhod zdravého životního stylu
- předcházení problémovým situacím (asertivní chování, budování vzájemného respektu, tolerance, ...)
- respektování odlišností druhých
- respektování spolužáků různých kultur a národností
- rozvíjení osobnostně sociální výchovy
- vůle a snaha řešit problémové situace nenásilnou formou
- smysluplné trávení volného času
- rozvíjení etického vědomí
- posilování právního vědomí
- prohlubování umění komunikace mezi vrstevníky, dětmi a dospělými
- rozvíjení kladné klima školy, přátelské prostředí a budovat v žácích sounáležitost se školou (podílení se na vytváření vzhledného zázemí školy, zkvalitňovat životní prostředí)
- posilování zodpovědnosti žáků za jejich rozhodnutí

Pedagogové:

- podporovat vzájemnou pozitivní komunikaci mezi kolegy a žáky
- aktivní přístup k dalšímu vzdělávání
- respektovat individuality žáků
- spolupráce při preventivních aktivitách pro žáky
- vytvářet kladného příkladu pro žáky
- aktivní pomoc při začleňování žáků odlišných kultur a národností
- pomoc žákům při překonávání překážek, nabídka služeb odborníků
- zlepšit komunikaci mezi školou a rodiči
- vytváření kladného příkladu pro žáky

Zákonní zástupci:

- aktivní spolupráce zákonných zástupců s třídními učiteli, se školou
- aktivní podíl zákonných zástupců na kontrole připravenosti žáků do školy
- aktivní účast zákonných zástupců na třídních schůzkách a konzultacích
- motivovat vlastní děti k přípravě na vyučování
- podporovat preventivní programy školy

7.2.KRÁTKODOBÉ CÍLE

Žáci:

- účast na akcích PP pořádaných školou
- účast na školních projektech

- znalost právních důsledků šikany, zastrašování, projevů rasismu a užití násilí
- účast na mimoškolních aktivitách

Pedagogové:

- spolupráce vyučujících na pomoci problémovým žákům
- získávání informací o dění ve třídě, jejich vyhodnocování
- pravidelná kontrola zameškaných hodin
- řešení aktuálních problémových situací – záškoláctví, kouření, vulgární vyjadřování, šikana, fyzické napadení...
- zajištění informovanosti žáků a rodičů o preventivních programech
- aktivní účast na preventivních programech a pomoc při jejich vyhodnocování
- pomoc při tvorbě MPP a jeho evaluaci

Zákonní zástupci:

- pravidelná kontrola žákovských knížek, zpětná vazba s třídním učitelem
- reakce na výzvy třídního učitele
- včasné hlášení absence, nepodporovat záškoláctví
- jednotné působení školy a rodiny
- účast na akcích pořádaných školou

8. ŘÍZENÍ A REALIZACE AKTIVIT MMP

8.1. PRVNÍ STUPEŇ ZŠ

Primární prevenci na prvním stupni má na starosti třídní učitel. S jednotlivými tématy se žáci setkávají především v prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Při výuce lze využít různých metod, např. výklad, předávání informací, samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování či dramatickou výchovu nebo využít materiály školy z oblasti primární prevence. Jednotlivá témata budou plnit průběžně během školního roku. V hodinách českého jazyka se využívá ve všech ročnících dramatizace nácviku asertivního chování, sebeuvědomování, základů etické výchovy. V hodinách prvouky je nutné dbát na upevňování pravidel osobní hygieny, v hodinách tělesné výchovy posilovat zdatnost, otužování a sebevědomí dětí. V hodinách výtvarné výchovy na tvorbu plakátů propagujících zdravou výživu, plakáty proti kouření, pití alkoholu apod.

ROČNÍK	TÉMA
1. ročník	Na koho se mohu obrátit
	Zdraví – základní hygienické návyky
	Osobní bezpečí – umění říkat Ne
	Nebezpečí zneužití mladšího a slabšího
	Vztahy v dětském kolektivu a rodině
	Základní zásady mezilidské komunikace
2. ročník	Rodina jako bezpečné místo
	Výživa
	Zdravý životní styl
	Lidské tělo a péče o něj, ochrana zdraví
	1.pomoc při drobném poranění
	Se šikanou se nekamarádím
	Dopravní bezpečnost
3. ročník	Režim dne – žijeme zdravě
	Využití volného času
	Ochrana proti obtěžování 3. osobou
	Řešení konfliktních situací nenásilným způsobem
	Tabák, alkohol, drogy a jejich škodlivost
	Linky tísňového volání
	Zásady mezilidské komunikace
4. ročník	Kyberšikana, bezpečný internet
	Denní režim
	Reklama a návykové látky
	Péče o zdraví, správná výživa
	Bezpečné chování v rizikovém prostředí
	Rizikové chování – šikana, hrací automaty, počítače
	Základy sexuální výchovy, HIV, AIDS
5.ročník	Intimní a duševní hygiena
	Bezpečné chování v rizikovém prostředí
	Vztahy v kolektivu, odmítání, ubližování, šikana
	Rodina, domov
	Puberta, odlišnost mezi pohlavími
	Osobní bezpečí, hledání pomoci

Cílem je, aby žáci uměli po absolvování 1. stupně:

- pojmenovat základní mezilidské vztahy
- komunikovat se službami poskytujícími poradenskou pomoc
- rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti
- definovat rodinu jako zázemí a útočiště
- zvládat rozdíly v komunikaci se svými vrstevníky a dospělými
- mít základní sociální dovednosti

- umět se chránit před cizími lidmi
- mít základní zdravotní návyky
- umět si správně zorganizovat svůj volný čas
- znát přesné informace o alkoholu, tabáku a dalších návykových látkách a znát následky jejich užívání
- znát základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky
- nebát se informovat o sexuálním zneužívání
- na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jeho práva

8.2 DRUHÝ STUPEŇ ZŠ

Práce na druhém stupni je velmi náročná z hlediska koordinace, je důležité, aby byla probrána všechna témata, ale zároveň nedocházelo k jejich překrývání a přesycení žáků informacemi. S tématy z oblasti prevence se pracuje především v předmětech výchova k občanství, přírodopis, chemie, výtvarná výchova, český jazyk a literatura. K práci s tématy lze využít metod výkladu, samostatné práce, práce s médii, projektové vyučování, skupinové práce, dramatické výchovy, situační hry, hry na sebezpoznání, filmy s tématy prevence a následné reflexe, nácvik verbální a neverbální komunikace, besedy a přednášky s odborníky.

ROČNÍK	TÉMA
6.ročník	Podpora přátelských vztahů ve třídě, Třída jako tým
	Prevence šikany
	Upevňování kladného klimatu
	Právní vědomí
7. ročník	Prevence šikany
	Rizika a dopady užívání marihuany
	Kyberšikana, rizika sociálních sítí
	Poruchy příjmu potravin
8. ročník	Rizika a dopady užívání návykových látek
	Rizika a dopady užívání alkoholu („Do dna“)
	Intimita, zodpovědné sexuální chování
	Psychohygiena, životospráva
	Péče o tělo, vzhled, vnímání sebe sama
9. ročník	Sebezpoznání, seberozvoj
	Profesní orientace
	Partnerské vztahy, prevence pohlavních chorob, zodpovědný přístup k sexu

Cílem je, aby žáci uměli a znali po absolvování ZŠ:

- význam harmonických mezilidských vztahů pro zdraví
- respektovat odlišné názory, způsoby a chování lidí, být tolerantní k menšinám
- spolupracovat ve skupině a přebírat zodpovědnost za společné úkoly

- pojmenovat základní návykové látky
- orientovat se v problematice závislosti
- znát základní právní normy
- vědět, kde jsou kontaktní místa pro danou problematiku
- posilovat své sebevědomí i sebevědomí druhých
- vědět, kde hledat odbornou pomoc, v případě potřeby ji umět použít
- správně se rozhodovat
- zaujímat zdravé životní postoje
- orientovat se v problematice sexuální výchovy
- bránit se různým formám násilí
- zvládat základní sociální dovednosti

8. SPOLUPRÁCE S JINÝMI SUBJEKTY

Díky úzké spolupráci s PPP Znojmo a SVP Labyrint Znojmo bývají naši žáci cílem šetření klimatu školních tříd. Ta jsou přínosem nejen pro žáky samotné, ale i pro pedagogy, neboť si mohou stanovit priority a formy práce se třídou. S pracovníky obou organizací přicházejí žáci 6. ročníků do kontaktu hned v úvodu školního roku na adaptačních dnech a poté při následné intervenci. Využíváme programů jednotlivých složek integrovaného systému- Městská policie Znojmo, Charita, klub Coolna, OSPOD, Městské lesy Znojmo a Vězeňská služba Znojmo. Objednáváme projekt hasičského sboru s názvem Hasík. V rámci vyučovacích předmětů využíváme nabídku edukačních programů Jihomoravského muzea ve Znojmě. Velmi kladně hodnotíme i spolupráci s organizací Podané ruce Brno.

9. VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ A POSTUP PŘI ŘEŠENÍ PROBLÉMU

Všechny přestupky jsou evidovány a řešeny buď formou výchovného pohovoru, nebo v rámci výchovné komise. Ta je složena z následujících členů - ředitelka školy, výchovná poradkyně, školní metodik prevence, školní psycholožka, třídní učitel a samozřejmě zákonný zástupce žáka, ve zvlášť závažných případech jsou přizváni odborníci stran policie či OSPODu. Toto uskupení má za úkol zesílit dohled nad závažnými přestupky (držení, nebo užívání lehkých drog, krádeže, záškoláctví přesahující 25 neomluvených hodin, pokročilá šikana, nevhodné chování, výrazné zhoršení prospěchu). Sama výchovná komise by neměla mít represivní charakter, nýbrž především výchovně- preventivní.

Při řešení záškoláctví jsme často v kontaktu s dětskými lékaři. Pro potřeby výchovné komise jsme vytvořili jednoduchý formulář, ve kterém nám lékař sdělí, kdy byl žák ošetřen.

I nadále fungují třídnické hodiny, ve kterých mohou pedagogové řešit veškeré problémy, připomínky, návrhy.

K řešení konfliktních situací se zákonnými zástupci romských žáků bývá přizván i romský terénní pracovník.

10. METODY A FORMY MPP

- výchova k odpovědnosti za zdraví své i ostatních (vytváření eticky hodnotných postojů a způsobu chování)
- akce zaměřené na zvyšování právního povědomí (využití nabídek různých druhů spolupráce s Policií ČR a městskou policií, OSPOD)
- zaměření pozornosti na projekty prevence drogových závislostí, konzumace alkoholu a kouření
- zvyšování příznivého klimatu v třídních kolektivech formou výletů, exkurzí, tematických dnů, sportovních akcí aj.
- ekologie (návštěva čističky odpadních vod, komunální odpady, aktivity v NP Podyjí, třídění odpadu, sběr elektronického odpadu)
- třídnické hodiny
- adaptační programy
- dotazník školní spokojenosti (viz příloha)
- dotazník k mapování spokojenosti s adaptačním programem
- schránka důvěry
- webové stránky školy
- návštěvy filmových i divadelních představení, koncertů, besed apod. Účast v soutěžích výtvarných, sportovních, zdravotnických, dopravních atd.
- školní parlament druhého stupně

11. AKTIVITY ZAMĚŘENÉ NA ZÁKONNÉ ZÁSTUPCE A VEŘEJNOST

- seznámení zákonných zástupců a veřejnosti s programem MPP na třídních schůzkách (plenární schůzi)
- umístění MPP na web školy a ve volně přístupných prostorách školy
- nabídka konzultačních hodin
- nabídka propagačních materiálů a užitečných web odkazů
- nástěnka s preventivní tematikou
- seznámení rodičů s postupem školy při šetření přestupků
- rodičovské kavárny
- podpora a vzdělávání pěstounů
- prarodinná politika-mezigenerační vztahy, spolupráce se seniory
- konzultace se školní psycholožkou
- komunikace s rodiči při šetření přestupků žáků v době výchovné komise školy

Zpracovali: školní metodici prevence Mgr. Radka Štolová, Mgr. Petr Jandora